

JOKIHELMEN
OPISTO

TOIMINTAKERTOMUS 2021

Jokihelmen opisto
Anu Hultqvist

Kansalaisopistotoiminta valtakunnallisesti

Kansalais- ja työväenopistoissa on opiskeltu 123 vuotta. Kansalaisopisto on Suomen suurin oppilaitosmuoto vuosittaisella yli 650 000 opiskelijalla. Suomessa on 181 kansalaisopistoa, joiden toiminta kattaa kaikki Suomen kunnat. Lain mukaan kansalaisopiston tarkoituksena on tukea ihmisten persoonallisuuden monipuolista kehittämistä. Kansalaisopistoon ei tulla suorittamaan tutkintoa, vaan opinnot perustuvat elinikäisen oppimisen periaatteeseen sekä ihmisen omaan haluun oppia ja kehittyä. Kansalaisopiston tavoitteena on turvata kaikille ja kaikkialla tasa-arvoiset elinikäiset oppimis- ja osallistumismahdollisuudet. Vapaan sivistystyön opetukseen voi osallistua kuka tahansa iästä ja koulutustaustasta riippumatta.

Kunnallisten kansalaisopistojen tulot koostuvat valtionosuudesta, kunnan maksuosuudesta ja kurssimaksutuloista. VOS-rahoituksen yksikköhinta määritetään vuosittain ja se muodostuu 90 % kiinteästä ja 10 % liikkuvasta osasta, jonka kriteereitä ovat muutokset opiston toiminta-alueen väestön kokonaismäärässä (70 %), työttömien määrässä (10 %), vieraskielisten (10 %) ja 63 vuotta täyttäneiden määrässä (10 %).

Jokihelmen opisto

Jokihelmen opisto toimii Haapavedellä, Oulaisissa, Kärsämäellä, Merijärvellä, Pyhännällä ja Siikalatvan kunnassa. Jokihelmen opisto on joustava, nykyhetkessä ja tulevaisuuden kehityksen sykkeessä oleva aktiivinen, vahva alueellinen ja väestön tarpeita ja toiveita kuunteleva oppilaitos. Vuosi 2021 oli Jokihelmen opiston neljästoista työvuosi ja alueen kansalaisopistotoiminnan 58. toimintavuosi.

Jokihelmen opistolla on tärkeä rooli väestön sivistyksen, hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäjänä sekä alueemme elinvoimaisuuden tukijana. Jokihelmen opiston laaja vapaan sivistystyön opetustarjonta edistää ihmisen elämäniäistä oppimista ja persoonallisuuden kasvua, kokonaisvaltaista hyvinvointia ja yksilön elämää rikastuttavia sosiaalisia suhteita. Osallistuminen kursseille ennaltaehkäisee yksinäisyyttä ja syrjäytymistä sekä tukee yksilön toimintakykyä monipuolisesti. Itse tekemisen lisäksi taiteesta ja kulttuurista nauttimisen ja yleisönä olemisen kautta ihmisten elämänsisällöt rikastuvat ja elämäntarkoitus vahvistuu.

Kansalaisopistossa opiskeleminen ja harrastaminen perustuu vapaaehtoisuuteen ja on avointa kaikille ja kaikenikäisille. Vapaan sivistystyön opetus tarjoaa mahdollisuuksia elämyksiin, uusien asioiden kokeilemiseen, taiteeseen, elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä monipuoliseen harrastamiseen. Vapaan sivistystyön tavoitteista ja sisällöistä päätetään paikallistasolla kuntien ja kuntalaisten tarpeita ja toiveita kuunnellen. Vapaa sivistystyö ei ole tutkintotavoitteista eikä sisältöjä säädellä laissa. Tämä mahdollistaa kurssitarjonnan ajankohtaisuuden, monipuolisuuden ja vaihtuvuuden eri vuosina. Vuonna 2021 koronarajoituksista ja digihankkeista johtuen henkilöstön ja kurssilaiisten etä-, hybridi- ja verkko-opetusosaaminen vahvistui. Digiosaamisen lisääntymisestä huolimatta kansalaisopisto-opetusta halutaan pääosin perinteisin lähiopetuksen keinoin.

Jokihelmen opistolla on kuvataiteen, kädentaitojen, musiikin ja tanssin taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän sekä tanssin taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän järjestämislupa. Taiteen perusopetus on tavoitteellista opetussuunnitelmaan perustuvaa pääosin lapsille ja nuorille suunnattua eri taiteenalojen opetusta, joka samalla antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään sekä voi herättää kipinän hakeutua juuri sen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen. Vuonna 2021 taiteenperusopetusta toteutettiin lähiopetuksen lisäksi jokaisella taiteenalalla etäopetuksena eri sovelluksia ja oppimisalustoja kokeillen koronarajoitusten johdosta.

Jokihelmen opiston visio on tuottaa iloa, hyvinvointia, sivistystä ja elämyksiä kaikenikäisille. Arvomme kiteytyvät: Hyvinvoinnin ja sivistyksen edistäminen, Luovuuden lisääminen sekä Luotettavuus toimijana. Strategiset tavoitteet 2022 ovat: Tuotamme oppimisen iloa, hyvinvointia ja elämyksiä kaikenikäisille; Olemme ketterä, monipuolinen ja kehittyvä alueellinen kansalaisopisto; Olemme luotettava kumppani tulevaisuuden sivistys- ja hyvinvointikunnan kehittämisessä ja toteuttamisessa; Verkostoidumme aktiivisesti alueen muiden toimijoiden kanssa. Laadukkaat kansalaisopistopalvelumme lisäävät alueen elinvoimaisuutta, viihtyvyyttä ja vetovoimaa. Tavoitteemme on onnistua yhdessä kuntalaisten ja kuntien kanssa.

Tavoitteemme vuodelle 2021

1. Tuotamme hyvinvointi- ja sivistyspalveluja kaikenikäisille kuntalaisille: vapaa sivistystyö, taiteen perusopetus, monipuoliset harrastus- ja oppimismahdollisuudet, kulttuurin luominen ja elämysten tarjoaminen.
2. Lisäämme alueen elinvoimaisuutta, viihtyvyyttä ja vetovoimaa keskustassa ja kylillä.
3. Olemme lähellä ihmisten arkea ja elämää. Edistämme osallisuutta ja sosiaalisia suhteita
4. Opiston johtaminen, hallinto ja kehittäminen sekä taloudellinen tulos ja tilinpäätös ovat talous- ja toimintasuunnitelman mukaisia.

Opiston kehittämisen painoalueet 2021

1. Laadukkaan opetuksen turvaaminen osaavan henkilöstön kautta.
2. Organisaation ja toimintamallien uudistaminen toiminnan kehittämiseksi vastaamaan ajan ja talouden haasteisiin.
3. Henkilöstön työhyvinvoinnin, itsensä kehittämisen ja työhön sitoutumisen vahvistaminen mm. henkilöstön osaamiskartoitusten tekeminen.
4. Aktiivinen osallistuminen tulevaisuuden sivistys- ja hyvinvointikuntien palveluiden kehittämiseen.
5. Jokihelmen opiston näkyminen kunnissa sekä yhteistyö ja verkostoituminen alueen järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.

Miten olemme onnistuneet tavoitteissa ja kehittämisessä?

Covid19 ja poikkeusolojen vaikutus

Kansalaisopistojen lähiopetuksen keskeyttämisen uhka Covid19-viruksen johdosta varjosti vuoden 2021 toimintaa. Kevätlukukauden aloitus onnistui lasten ja nuorten kursien osalta liki suunnitellusti taiteen perusopetuksessa ja vapaassa sivistystyössä. Aikuisten vapaan sivistystyön lähiopetus lykkääntyi valtakunnallisten ja alueellisten rajoitusten vuoksi. Kevätlukukaudella etenimme kuntakohtaisilla linjauksilla ja aikatauluilla, mikä aiheutti eroja toiminta-alueemme kunnissa.

Jokihelmen opiston opettajien innokkuus oman kurssin etäopettamiseen vaihteli keväällä 2021. Meri-Pohjolan opistopiirin hankkeiden kautta oli saatavilla koulutusta ja vertaistukea etäopettamiseen sekä digitaalisten välineiden ja sovellusten käyttämiseen. Meri-Pohjolan opistopiiri tarjosi myös kurssilaisille digikoulutuksia etäyhteyksin. Jokihelmen opistolle hankittiin Pedanet-oppimisalusta. Päätoimiset opettajat kokeilivat myös Teamsia ja Zoomia etä- ja hybridiopetuksessa. Monet tuntiopettajista halusivat käyttää Zoom-, Meet-, Whatsup- ja Facebook-sovelluksia opetuksensa jakamisessa riippuen siitä, mikä soveltui parhaiten opetettavaan sisältöön ja mikä oli opettajille ja kurssilaisille ennestään tuttua. Korona-aika on ollut suuri digiloikka niin opettajille kuin oppilaillekin.

Vapaan sivistystyön syyslukukauden aloitimme jo elokuun lopussa, koska tavoittelimme mahdollisimman ehjää lähiopetuskautta ja ennakoimme tautitilanteen huononemista marras-joulukuulla. Syksyn 2021 opinto-ohjelma pystyttiin pääosin toteuttamaan lähiopetuksena ja ennalta suunnitelluilla verkkokursseilla mm. kielet, ensiapu ja kirjoittaminen, mutta epävarmuus lähiopetuksen keskeytymisestä kuormitti koko syksyn niin henkilökuntaa kuin asiakkaitakin. Kursseja peruuntui ja kurssilaisten määrä väheni huomattavasti edellisvuosista, koska moni koki altistumisriskin suureksi. Varotoimena väljensimme kurssiaikatauluja ja pienensimme ryhmäkokoja edistämään turvavälien ja hygieniaohjeiden noudattamista sekä minimoimaan kohtaamisten määrää. Henkilökunnalle hankittiin maskeja. Käsidesejä ja puhdistuspyyhkeitä toimitettiin jokaiselle kurssille myös asiakkaiden käyttöön. Kursseilla oli maskisuositus. Yleisötilaisuuksia tai -luentoja ei järjestetty kokoontumisrajoituksista johtuen. Marraskuun lopussa tuli uusia alueellisia koronarajoituksia ja osa kursseista koki yhden tai kahden kurssikerran poisjäämisen suunnitellusta kokonaisuudesta joulukuun alussa. Hallinnollinen henkilöstö on toiminut osittain etätöissä vuoden aikana.

Toiminta poikkeuksellisena vuonna 2021

Olemme toimineet visiomme ja missiomme mukaisesti valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten koronarajoitusten puitteissa tarjoamalla monipuolisia ja ajankohtaisia vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen kursseja ja kurssisisältöjä lähi- ja etäopetuksella. Uusia kursseja on aloitettu lukuvuoden aikana kuntalaisten toiveiden mukaan. Kansalaisopiston merkitys ihmisten sosiaalisille kontakteille ja elämänlaadulle on tutkimuksin (Manninen 2018) sekä saamamme asiakaspalautteen perusteella merkittävä ja se on korostunut korona-aikana. Toimintamme aktivoi ihmisten arkea, edistää toimintakyvyn ylläpitämistä ja ennalta ehkäisee yksinäisyyttä.

Olemme toimineet strategisten tavoitteidemme ja arvojemme mukaisesti kehittämällä Jokihelmen opiston johtamista ja hallintoa, asiakkaiden ja henkilöstön tasapuolista kohtelua ja kuntayhteistyötä toiminnan laadun parantamisessa. Olemme kiinnittäneet huomiota asiakaspalvelukulttuuriin ja aitoon palveluasenteeseen olemalla helposti lähestyttävä ja luotettava toimija. **Poikkeusaikana korostui asiakkaiden kuunteleminen ja aito vuorovaikutus**, tilanteen yhdessä pohtiminen ja opiston toimintalinjoista tiedottaminen eri kanavien kautta. Olemme lisänneet asiakastiedottamista nettisivuillemme ja sosiaalisessa mediassa. **Yhteistyö paikallislehtien kanssa on tiivistynyt. Paikallislehdet ovat uutisoineet opiston muuttuvista tilanteista aktiivisesti sekä digi- että printtimediassa.** Tavoitteenamme on ylittää asiakkaan odotukset kurssisisällöissä ja kehittää palveluja yhdessä niiden käyttäjien kanssa erilaisissa vuorovaikutustilanteissa esim. ilmoittautumisten, peruutusten ja kurssilaskutuksen yhteydessä. Tätä tavoitetta tuki uuden hallinto-ohjelman Hellewin käyttöönotto ja henkilökuntamme ammattitaitoinen vuorovaikutus- ja kohtaamisosaaminen.

Kevään 2021 aikana valmistelimme suurta hallinto-ohjelman uudistusta ja tiedonsiirtoja Grynosista Hellewiin. Hellewi otettiin virallisesti käyttöön 1.7.2021 syyslukukauden ilmoittautumisten alkaessa. Asiakkaille Hellewin käyttö mahdollisti helpomman netti-ilmoittautumisen, digitaalisen opinto-oppaan ja kurssivalikoiman löytymisen nettisivujemme kautta sekä asiakasviestinnän tehostumisen. Opettajille Hellewi tarjoaa paremman sähköisen päiväkirjan ja mobiiliversion käytettävyyden, jolloin kirjaaminen helpottuu, reaaliaikaistuu ja myös opettajat voivat lähettää viestejä kurssilaisille.

Olemme julkaisseet opinto-ohjelman erikseen kevät- ja syyslukukaudelle, koska koronan aiheuttama epävarmuus lähiopetuksen toteuttamiseen oli ilmeinen. Talouden kehittämisessä on etsitty keinoja toimintakulujen karsimiseen esim. matkakulujen huomiointi opettajarekrytoinnissa, tilojen tehokas käyttö, ryhmäkokojen tarkistaminen koronarajoitukset huomioiden sekä opinto-ohjelman julkaiseminen sähköisenä (ei paino- eikä postituskuluja) ja pienempinä tulosteina kirjastoihin ja asiakkaille. Se osoittautui onnistuneeksi ratkaisuksi koronarajoitusten aiheuttamista muutoksista johtuen.

Verkostoitumalla moniammatillisesti taiteenalat ja organisaatorajat ylittäen eri toimijoiden sekä järjestöjen kanssa voimme menestyä yhdessä ja tuottaa kunnille jopa taloudellisia säästöjä. Esim. yhteistyö kuntien kirjastojen, vapaa-aika-, liikunta- ja sivistystoimien, yhdistysasiamiesten sekä eri yhdistysten ja järjestöjen kanssa on lisääntynyt määrällisesti jokaisessa kunnassa.

Uusia toimitiloja ja uusi ilme tutuksi

Syksyn 2020 Jokihelmen opiston monien toimitilojen uudistusten myötä opetuksen olosuhteet paranivat merkittävästi, mikä lisäsi henkilöstön ja asiakkaiden hyvinvointia ja viihtyvyyttä. Syksyllä 2021 Siikalatvalla saatiin uudet tilat Pulkkilassa kutomon käyttöön. Jokihelmen opiston uudistetun ilmeen ja logon tunnetuksi tekeminen jatkui vuonna 2021. Uudistuksella tavoiteltiin **iloa, raikkautta, tulevaisuuden ja eteenpäin menoa sekä dynaamisuutta eri taiteenaloilla.**

Palveluiden kehittämisen näkökulmasta olemme kiinnittäneet huomiota Jokihelmen opiston rooliin ja tehtäviin tulevaisuuden sivistys- ja hyvinvointikunnassa. Näemme tärkeänä joustavan ja aktiivisen reagoinnin yhteiskunnalliseen kehitykseen sekä kun-

tien ja kuntalaisten muuttuviin tarpeisiin. Osa kunnista on painottanut lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa taiteen perusopetusta, osa työikäisiin ja ikääntyviin suunnattua vapaan sivistystyön opetusta mm. liikunnan ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kurssit. Etä- ja verkkokoulutusten kysyntä on lisääntynyt. Niiden kautta voimme saavuttaa myös uusia kurssilaisia, joilla ei ole mahdollisuutta osallistua lähiopetukseen tai jotka haluavat opiskella ajasta ja paikasta riippumattomasti. Etä- ja verkko-opetukseen on osallistunut kurssilaisia myös eripuolilta Suomea. Kansallisten tutkimusten (Manninen 2018) ja saamamme asiakaspalautteen perusteella uskomme, että laadukkaat kurssimme lisäävät alueen elinvoimaisuutta, viihtyvyyttä ja vetovoimaa.

Jokihelmen opisto on merkittävä työllistäjä ja kulttuurin tuottaja

Jokihelmen opisto on merkittävä alueellinen työllistäjä. **Päätoimista henkilöstöä oli vuoden 2021 lopussa yksitoista. Kuvataiteen päätoiminen opettaja siirtyi elokuussa toisen työnantajan palvelukseen ja hänen tilalleen palkattiin tuntiopettajia rekrytoinnin aikataulun kireydestä johtuen. Tuntiopettajia / apuohjaajia / luennoitsijoita vuoden 2021 aikana on ollut n. 140 henkilöä ja toimeksiantosopimuksia tehtiin 8 yrityksen kanssa.** Henkilöstöjohtaminen on tärkeä osa opiston hallinnollista työtä. Uskomme, että hyvällä henkilöstöjohtamisella luodaan edellytykset vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen uudistumiselle, osaavan henkilöstön työhön sitoutumiseen ja työhyvinvointiin sekä opiston toiminnan laadulle, tuloksellisuudelle, tehokkuudelle ja palvelukyvylle.

Vuoden 2021 aikana henkilöstön työhyvinvointia ja -tyytyväisyyttä edistettiin toimintamallien selkeyttämisellä, perehdytyksen tehostamisella ja opettajan oppaan päivittämisellä. Päätoimisella henkilöstöllä ja tuntiopettajilla oli mahdollisuus osallistua omaa opetusta ja toimintakykyä tukevaan Jokihelmen opiston ryhmäopetukseen maksettua, jos kurssilla on tilaa. Lukuvuoden aloituskokous pidettiin Teams-etäyhteydellä ja kokoustalenne oli katseltavissa kaksi viikkoa, mikä edisti pitempimatkalaisten tai muualla työssä olevien osallisuutta. Vuorovaikutusta on ollut myös ainekohtaisissa whatsapp-ryhmissä sekä henkilökohtaisen yhteydenoton keinoin.

Jokihelmen opisto on merkittävä kulttuurin tuottaja alueella. Koronarajoitusten vuoksi oppilaskonsertit, taito- ja taideaineiden näyttelyt sekä tanssi- ja teatteriesityksiä jouduttiin perumaan sekä keväältä että syksyltä. Pienempiä virtuaalinäyttelyitä ja esityksiä toteutui mm. kuvataiteessa ja tanssissa Jokihelmen opiston facebook- ja instagram kanavilla.

Hanke- ja avustustoiminta

Jokihelmen opiston kehittämistoiminta v. 2021 on noudattanut Meri-Pohjolan opistopiirin Digittää-, Digikärpäsen puremat-, Ketterä- ja PST3- hankkeiden tavoitteita. Meri-Pohjolan opistopiirin hankkeiden koordinaatiovastuu on Oulu-opistolla. Kumppanuuskampustoimintaa on ollut pienimuotoisesti. Opintoseteliavustuksia jaettiin 9 000€ OPH:n kriteeristön mukaisesti.

DIGITTÄÄ-Kansalaistaitojen vahvistaminen

Meri-Pohjolan opistopiiri sai Opetushallitukselta DIGITTÄÄ –hankkeelle 200 000 euron avustuksen vuosille 2019-2020 (OPH päätös 117/1848/2018). Koronasta johtuen hankke sai jatkoaikaa kesäkuulle 2021. DIGITTÄÄ –hankkeessa järjestettiin kansalaisten digitaatioita lisäävää, heikkoja perustaitoja ja monipuolista medialukutaitoa vahvistavaa koulutusta. Tarve digitaatiojen kehittämiseen korostui koronapandemian myötä.

PuolenSuomenTekijät ParantamassaSuunnitelmallisestiTaideoosaamista (PST PST 3)

Opetushallitus myönsi valtionavustusta hankkeelle (401/385/2019) PST PST 3 yhteensä 73 000 €. Rahoituksella 1) tuettiin opistojen taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien käytäntöön ottamista sekä opetussuunnitelmien mukaisen toimintakulttuurin juurruttamista taiteen perusopetukseen. 2) tarjottiin koulutusta erityisesti teknisen työn opetukseen. 3) Taiteen perusopetuksen uuden opetussuunnitelman mukaiset pedagogiikan koulutukset olivat musiikinopetuksen pedagogisiin sisältöihin, pedagogiseen kuunteluun ja arviointiin liittyen. 4) Taiteiden välistä yhteistyötä ja vertaismentointia edistettiin mm. arviointikäytäntöihin liittyen.

KETTERÄ ja Turvallinen Johtamisen kehittäminen – Tulevaisuuden osaaminen Meri-Pohjolan opistopiirissä

Opetushallitus myönsi valtionavustusta hankkeelle (71/385/2019) 67 150 €. Meri-Pohjolan opistopiirin kansalaisopistot laativat opistoille yhteisen kehittämissuunnitelman pohjan, jonka jokainen opisto muokkaa omia tarpeita vastaavaksi. Kehittämissuunnitelmassa huomioidaan tiivis yhteys opistojen omistajayhteisöjen kuntastrategioihin, joissa on määritelty kunnan perusperiaatteet hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi. Osaaminen ja sen johtaminen ovat tärkeä osa strategista henkilöstöjohtamista ja tulevaisuuden kunnan rakentamista. Opistoissa tunnistetaan muutostarpeet, jotka edellyttävät henkilöstön itsensä johtamisen taitoja, osaamisen uudistamista ja työyhteisön toiminnan kehittämistä sekä vahvoja työyhteisötaitoja.

Kumppanuuskampus

Kumppanuuskampus -yhteistyö on Haapaveden Opiston, Haapaveden lukion, Jokilaaksojen musiikkiopiston ja Jokihelmen opiston yhteistoimintaa. Yhteistyön tavoitteena on toimintamalli, Kumppanuuskampus, joka tähtää oppilaitosrajat ylittävän yhteistyön ja kumppanuuden toteuttamiseen ja yhteistyön tiivistämiseen. Jokaisessa tiimissä (digi-, kampus-, kestävä kehitys-, uusi toimintakulttuuri- sekä yrittäjyyskasvatus- ja yhteiskuntatiimi) on Jokihelmen opiston henkilöstöä. Vuonna 2021 on ylläpidetty yhteistyötä ja suunniteltu tukevia kehittämishankkeita.

Opintoseteliavustus

Jokihelmen opisto sai Opetushallitukselta v. 2020 opintosetelityyppistä avustusta 9000€, jotka käytettiin keväällä ja syksyllä 2021. Johtokunta päätti yhden opintosetelin arvoksi 20€, jolloin niitä jaettiin 450 kpl. Opintoseteliavustuksen hakijoita oli 505 opiskelijaa.

Setelien saajista 75 % oli naisia. Suurin osa setelien saajista oli yli 63-vuotiaita senioreita, eläkeläisiä 211kpl. Vähiten työttömiä 11 kpl. Eniten seteleitä käy-

tettiin taitoaineisiin 179 kpl ja toiseksi eniten kieli- ja kulttuuriaineisiin 146 kpl. Opintosetelit jaetaan OPH:n määrittämän kriteeristön perusteella. Vuonna 2021 haettiin OPH:n opintoseteliavustusta ja saatiin 11 000€, mikä mahdollistaa entistä paremman tuen alueemme kohderyhmään kuuluvalla väestölle.

MITTARIT

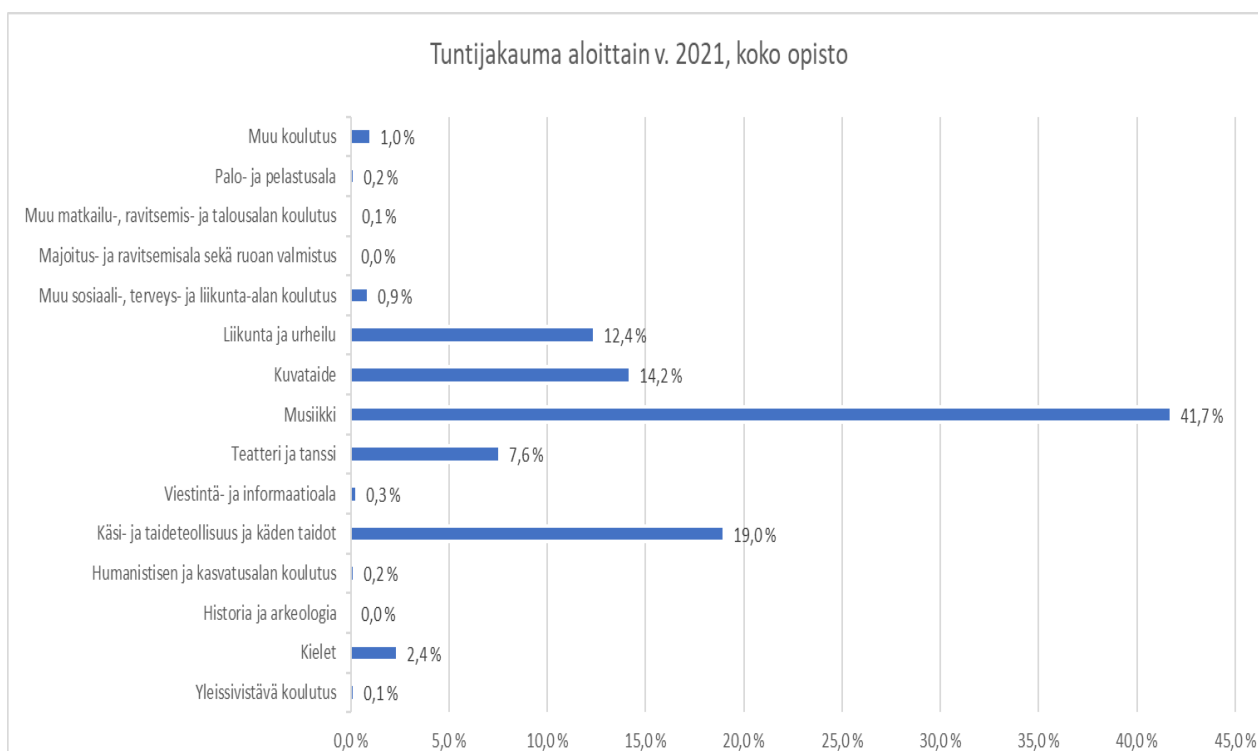
ASIAKAS- JA SUORITUSKYKYTULOSTEN MITTAAMINEN

Tunnusluku	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Asiakkuuden tunnusluvut					
opiskelijoiden lukumäärä (netto)	5579	4836	4005	5500	3878
opiskelijoista miehiä (%)	24,16	22,6	21,2	30	15,4
taiteen perusopetuksen opiskelijoiden lukumäärä	586	596	590	595	677
opiskelijoiden lukumäärä (brutto)	12472	11327	7753	13235	5338
Osallisuutta kuvaavat tunnusluvut					
opiskelijoiden määrä (%) alueen väestöstä	22,45	19,7	16,5	23	16,1
vapaan sivistystyön tunnit / asukas	0,74	0,72	0,60	0,75	0,54
Opiston perustehtävän toteutuminen					
vapaan sivistystyön tuntimäärä	18 165	17573	14682	17180	13126
taiteen perusopetuksen tuntimäärä	3231	3302	2725	3300	2566
Opistokohtaiset kustannustehokkuuden tunnusluvut					
nettotuntihinta (ylläpitäjän/kuntien maksuosuus/tuntimäärä)	37,31	33,68	33,65	39,45	40,58
bruttotuntihinta (kaikki menot /tuntimäärä)	89,70	68,56	69,77	74,86	78,93
Osuudet tuloista (ennakot tasattu, sis. hallinnon)					
valtionosuus %	40,33	39,9	45,8	38,26	51,26
ylläpitäjän/sopimuskuntien maksuosuus %	40,62	36,6	34,3	40,92	31,33
kurssimaksutulot %	18,73	17,9	17,7	20,42	15,25
muut tulot (sis. materiaalmaksut) %	0,31	3,0	2,3	0,37	2,14
hankerahoitus	41 000	9000	9000	9000	9000
talousarvion toteutuminen %	98,11	97,71	86,8	100	84,9

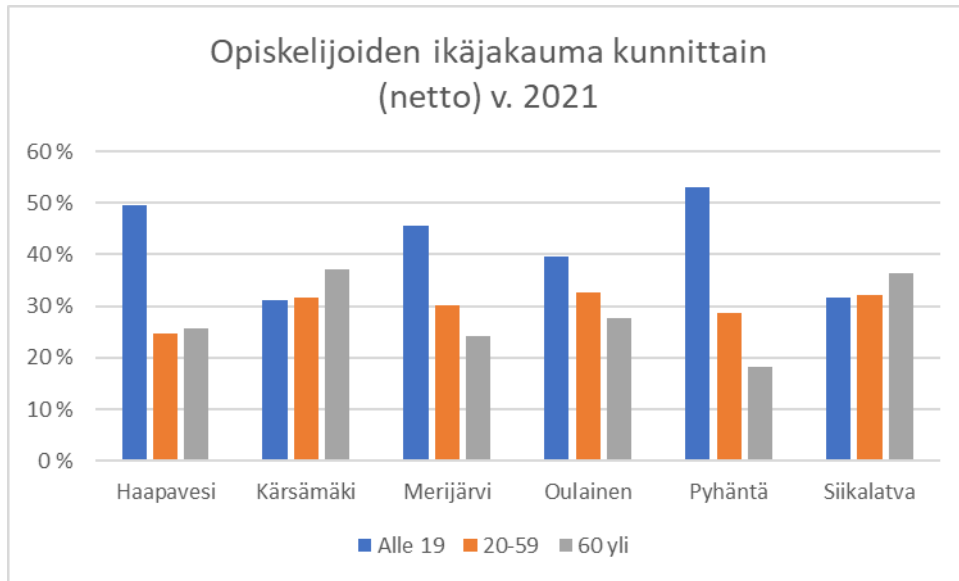
Opetustuntien jakautuminen aloittain kunnissa v. 2021

	Haapavesi	Kärsämäki	Merijärvi	Oulainen	Pyhäntä	Siikalatva
Yleissivistävä koulutus	0,5 %					0,1 %
Humanistinen ja kasvatusala				0,6 %		
Kielet	4,0 %			2,1 %	5,5 %	0,8 %
Historia ja arkeologia	0,1 %			0,1 %		
Käsi- ja taideteollisuus ja käden taidot	15,4 %	17,1 %	17,1 %	21,2 %	6,2 %	27,6 %
Viestintä ja informaatioala				1,2 %		
Teatteri ja tanssi	15,1 %	1,3 %		6,9 %	1,4 %	5,1 %
Musiikki	42,4 %	50,8 %	37,8 %	36,3 %	44,6 %	42,4 %
Kuvataide	9,6 %	7,8 %	31,9 %	21,5 %	23,5 %	8,4 %
Liikunta ja urheilu	9,5 %	19,0 %	13,3 %	9,4 %	14,8 %	15,3 %
Muu sosiaali-, terveys- ja liikunta-	0,4 %	4,0 %			3,9 %	
Majoitus- ja ravitsemisala sekä ruuan valmistus				0,1 %		
Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutus				0,3 %		
Palo- ja pelastusala	0,3 %					0,3 %
Muu koulutus	2,7 %			0,4 %		

Opetustuntien jakautuminen aloittain Jokihelmen opistossa v. 2021

Opiskelijoiden ikäjakauma kunnittain Jokihelmen opistossa v. 2021

Jokihelmen opiston opetuspaikkojen määrät v. 2021

KUNTA			
	Taajama	Haja-asutusalue	Opetuspaikat yhteensä
Haapavesi	17	7	24
Kärämäki	8	3	11
Merijärvi	3	0	3
Oulainen	7	6	13
Pyhäntä	4	1	5
Siikalatva	30	4	34
Yhteensä	69	21	90

TAITEEN PERUSOPETUS

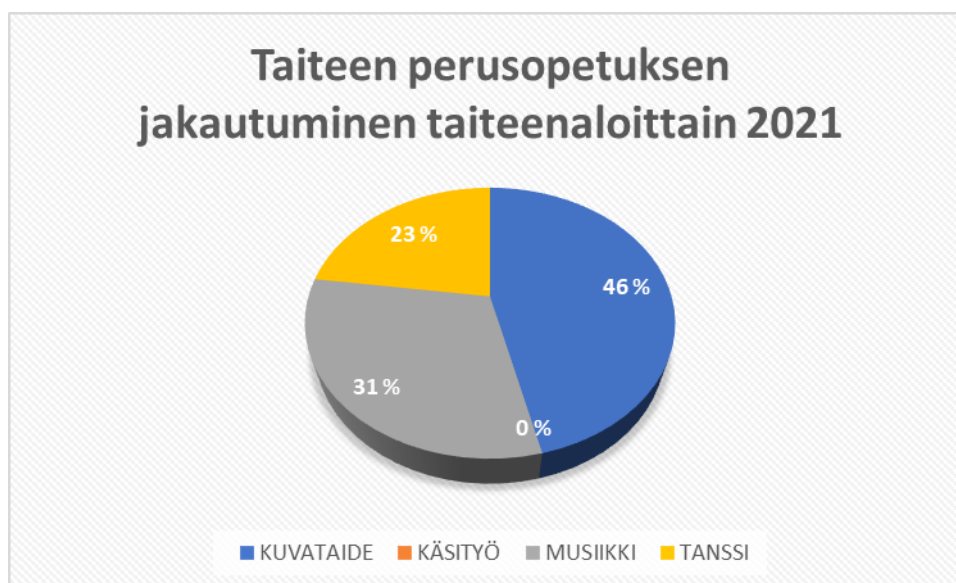
Taiteen perusopetus on koulun ulkopuolista ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua taidekasvatusta. Eri taiteenaloilla annettava taiteen perusopetus etenee tavoitteellisesti tasolta toiselle ja antaa oppijalle valmiuksia ilmaista itseään sekä hakeutua alan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen. Opetus noudattaa koulutuksen järjestäjän hyväksymiä opetussuunnitelmia, jotka perustuvat OPH:n valtakunnallisiin opetussuunnitelman perusteisiin. Johtokunta on hyväksynyt taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmat 26.6.2018.

Jokihelmen opisto järjestää **musiikin, tanssin ja kuvataiteen taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan** sekä **tanssin taiteen perusopetusta myös laajan oppimäärän mukaan**. Lisäksi on järjestämislupa kädentaitojen taiteen perusopetukseen. Taiteen perusopetuksen tuntimäärä oli v. 2021 yhteensä 2 566 tuntia mikä on 19,5 % kaikista tunneista. Lisäksi varhaisiän opintoja toteutettiin v. 2021 n. 140 tuntia.

Taiteen perusopetuksen tuntimäärät kunnittain ja aloittain v. 2021

KUNTA	KUVATAIDE	KÄSITYÖ	MUSIIKKI	TANSSI	YHTEENSÄ
Haapavesi	249	0	369	441	1058
Kärsämäki	58	0	51	0	109
Merijärvi	131	0	58	0	189
Oulainen	330	0	60	145	535
Pyhäntä	180	0	168	0	348
Siikalatva	239	0	88	0	327
Yhteensä	1 187	0	793	586	2 566

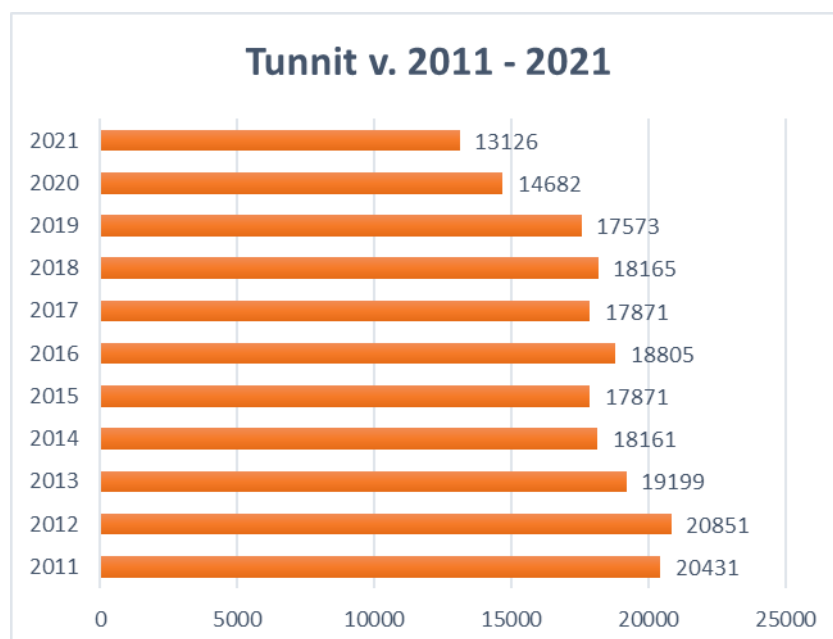
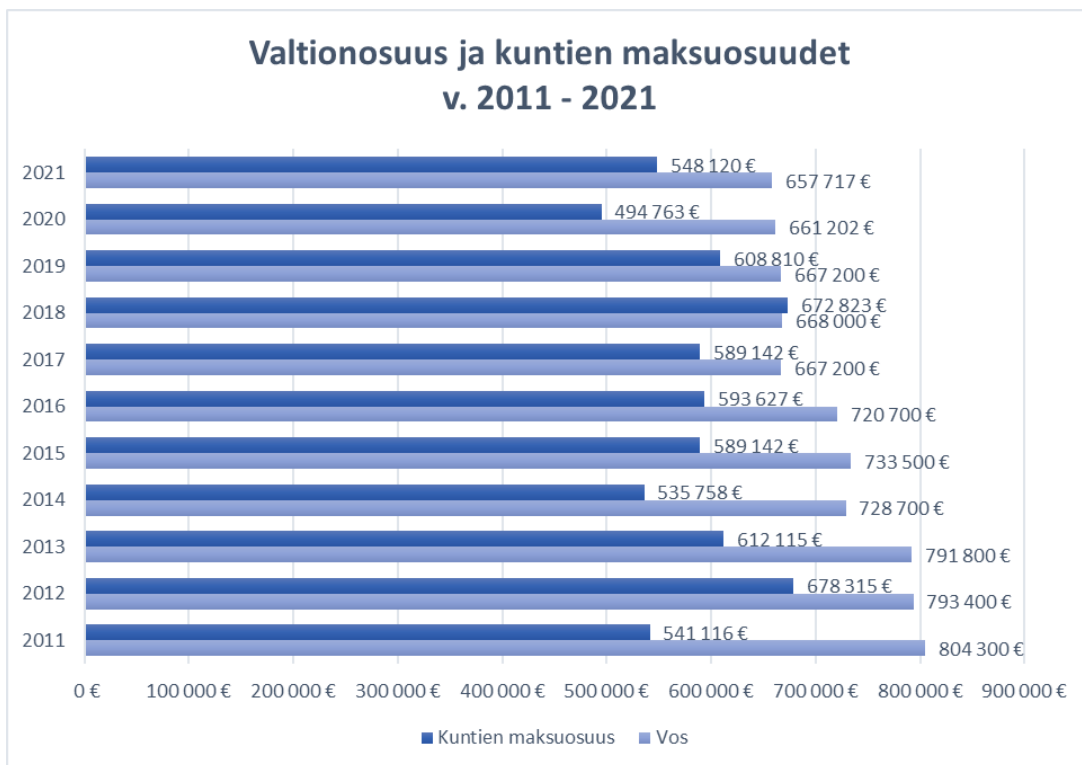
Taiteen perusopetuksen jakautuminen aloittain Jokihelmen opistossa v. 2021

OPISTON TALOUS

Kurssimaksujen osuus tuloista oli 15,2 %. Kurssimaksuja kompensoitiin opintoseteleillä. Kuntien maksuosuus oli keskimäärin 31,3 % tuloista, ja valtion osuus oli 51,3 %. Opitunnin keskituntihinta oli v. 2021 netto 40,58 €, brutto 78,93 €.

Valtionosuus euroina v. 2011–2021

HENKILÖSTÖ JA JOHTAMINEN

Jokihelmen opistossa työskentelee kaikilla opetettavilla taiteen perusopetuksen aloilla pedagogisesti pätevä päätoiminen opettaja.

Johtaminen

Anu Hultqvist, rehtori

Maarit Myllykangas, talous- ja koulutussuunnittelija

Arto Leponiemi, suunnittelijaopettaja ja musiikki (Haapavesi, Merijärvi, Oulainen)

Päätoimiset opettajat

Kirsti Ervasti, musiikki

Anna Karjula, kuvataide 31.8.saakka

Marjut Lustig, kuvataide

Sirpa Pirttiala-Haasiomäki, tekstiilityö

Pia Varuhin-Palo, esittävä taide

Tuntiopettajat, vähintään 16 t/vko

Timo Hannula, musiikki

Niina Nevala, liikunta

Kati Tuoriniemi, kädentaidot

Reijo Laakkonen, musiikki

Hanna-Leena Mäyrä, musiikki

Tuntiopettajia on palkattu palvelutarpeen mukaan.

Jokihelmen opistossa opetti n. 140 tuntiopettajaa / luennoitsijaa sekä toimeksiantosopimus tehtiin 8 yrityksen kanssa.

Opistosihteerit

Jaana Autio

Liisa Kortet

Laura Palokangas

Osastonjohtajat

Matti Saaranen, Pyhäntä

Katariina Tenhunen, Siikalatva

KULTTUURIPERINTEEN SÄILYTTÄMINEN JA KULTTUURIN TUOTANTO

Jokihelmen opisto on tuottanut tai ollut yhteistyössä tuottamassa alueelle erilaisia konsertteja, näyttelyitä, tapahtumia ja esityksiä. V. 2021 koronarajoituksista johtuen tapahtumista pystyttiin pitämään vain muutamia.

Omat ja eri yhteistyökumppaneiden kanssa järjestetyt kulttuuripalvelut v. 2021

KULTTUURIPALVELU	PALVELUJEN MÄÄRÄ 2021	PALVELUJEN KÄYTTÄJIEN MÄÄRÄ 2021
Tanssiesitykset	7	1 300
Teatteriesitykset	12	510
Konsertit	15	460
Matkat	1	20
Näyttelyt	9	1800
Tapahtumat	3	500
Yhteensä	38	4590

SOPIMUSKUNTIEN RAHOITUSOSUUDET

Kunta	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Haapavesi	234 730	241 288	163 213	188 953	146 121
Kärsämäki	51 671	42 071	39 658	63 379	37 139
Merijärvi	30 060	24 928	19 489	26 212	19 017
Oulainen	165 899	145905	143 349	*224 822	197 391
Pyhäntä	51 219	44 215	30 910	50 468	41 695
Siikalatva	139 245	110 403	98 144	141 000	106 757
Yhteensä	672 823	608801	494 763	694 834	548 120

*Oulaisten maksuosuus sisältää Oulaisten sivistys- ja hyvinvointilautakunnan vuosille 2021-2023 myöntämän 15 000 euron määräaikaisen kuntaosuuden noston

SOPIMUSKUNTIEN VALTIONOSUUDET

Kunta	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Haapavesi	244 100	248 300	252 772	240 892	248 199 €
Kärsämäki	78 100	69 200	66 622	69 865	72 441 €
Merijärvi	20 400	20 700	21 300	19 846	20 577 €
Oulainen	130 800	139 900	138 378	137 333	142 397 €
Pyhäntä	43 500	48 200	51 623	44 686	46 334 €
Siikalatva	151 100	140 900	130 506	123 225	127 769 €
Yhteensä	630 100	667 200	661 202	635 846	657 717 €

OPETUSTUNNIT

Kunta	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Haapavesi	6 217	5 871	4 547	5 000	3978
Kärsämäki	1 949	2 070	1 823	2 200	1363
Merijärvi	623	588	451	580	411
Oulainen	4 048	4 069	3 597	*4 300	3372
Pyhäntä	1 510	1 324	990	1 320	1101
Siikalatva	3 818	3 651	3 274	4 000	2901
Yhteensä	18 165	17 573	14 682	17 400	13126

*Oulaisten tuntitavoite sisältää vuosille 2021-2023 määräaikaisella kuntaosuudella suunniteltavat 220 tuntia

JOKIHELMEN OPISTON TALOUSLUKUJA V. 2021 EUROINA, TO-
TEUTUMA

Vapaan sivistystyön opetus

Kunta	Asukas-luku 31.12. 2021	Tunnit	Kunnan netto- osuus	Valtion- osuus	Lukukausi- maksut	Oppitunnin bruttohita	Oppitunnin netto- tuntihinta	Kunnan netto- osuus/ asukas	Kunnan netto- osuus/ opiskelija	Kunnan netto- osuus/ kurssilainen	Hallinto- kustan- nukset	Kurssi- maksut/ oppitunti	Valtion- osuus/oppitunti	Opis- kelijat/ VSO	Kurssilaiset
Haapavesi	6614	3978	146 121 €	248 199 €	60 789 €	97,29 €	36,73 €	37,53 €	131,05 €	88,34 €	95 701,00 €	15,28 €	62,39 €	1 115	1 654
Kärsämäki	2533	1363	37 139 €	72 441 €	23 662 €	61,65 €	27,25 €	28,60 €	97,22 €	67,90 €	33 811,00 €	17,36 €	53,15 €	382	547
Merijärvi	1076	411	19 017 €	20 577 €	5 998 €	79,67 €	46,27 €	19,12 €	141,92 €	128,49 €	9 455,00 €	14,59 €	50,07 €	134	148
Oulainen	7102	3372	197 391 €	142 397 €	50 246 €	93,03 €	58,54 €	20,05 €	208,44 €	134,74 €	66 475,00 €	14,90 €	42,23 €	947	1 465
Pyhäntä	1631	1101	41 695 €	46 334 €	15 794 €	72,51 €	37,87 €	28,41 €	128,29 €	101,70 €	21 490,00 €	14,35 €	42,08 €	325	410
Siikalatva	5131	2901	106 757 €	127 769 €	39 226 €	69,47 €	36,80 €	24,90 €	127,24 €	95,83 €	59 598,00 €	13,52 €	44,04 €	839	1 114
Yhteensä	24087	13126	548 120 €	657 717 €	195 714 €						286 530,00 €			3 878	5 338
Keskiarvo						78,94 €	40,58 €	26,43 €	139,03 €	102,83 €		15,00 €	48,99 €		